

kod

liczba punktów

KONKURS PRZEDMIOTOWY

„Z PRZYRODĄ NA TY” ETAP REJONOWY 2011/2012 Województwo kujawsko – pomorskie

Instrukcja dla ucznia:

Test składa się z 23 zadań. Na jego rozwiązanie masz **70 minut**. Jeżeli nie potrafisz wykonać zadania pomiń je, a następnie wróć do niego później. Wszystkie polecenia czytaj uważnie, odpowiedzi zapisuj starannie. W zadaniach wielokrotnego wyboru prawidłową odpowiedź zaznacz krzyżykiem **X**. W razie pomyłki krzyżyk należy otoczyć kółkiem, a prawidłową odpowiedź zaznaczyć **X**.

Odpowiedzi do zadań otwartych należy podawać we wskazanym miejscu przy zadaniach. Test wypełnij długopisem [piórem]. **Nie używaj korektora.**

Życzymy powodzenia!

1. Które z poniższych stwierdzeń dotyczących gazów jest fałszywe? Właściwą odpowiedź zaznacz **X**.

- A. Są mniej ściśliwe niż ciecze.
- B. Wypełniają w całości naczynie, w którym się znajdują.
- C. Drobin są nieuporządkowane.
- D. Można je sprężyć (są ściśliwe).

2. Wśród wymienionych poniżej państw odszukaj i podkreśl te, które leżą nad Morzem Bałtyckim.

Dania, Finlandia, Austria, Hiszpania, Egipt, Niemcy, Portugalia, Estonia

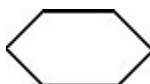
3. W poniższej tabeli, różnym układom wewnętrznym budującym organizm człowieka przypisano po 4 wybrane elementy, które do nich należą. Rozpoznaj i zapisz pod tabelą numer układu, w którym popełniono błąd. Podaj nazwę tego układu.

Układ 1	Układ 2	Układ 3	Układ 4
zęby	oskrzela	rdzeń kręgowy	aorta
dwunastnica	krtań	miednica	serce
ślinianki	oskrzeliki	czaszka	tętnice
jelito	gardło	żebra	żyły

Układ numer.....

Nazwa układu.....

4. W jakiej skali meteorolodzy określają siłę wiatru ? Właściwą odpowiedź zaznacz **X**.

- A. Celsjusza.
- B. Richtera.
- C. Kelvina.
- D. Beauforta.

5. Określ typ budowy wymienionych organizmów. Wpisz ich nazwy w odpowiednie kolumny tabeli.

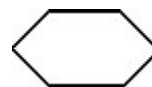
pantofelek, morschczyn, toczek, skrętnica, sałata morska, chlorella,

JEDNOKOMÓRKOWE	KOLONIJNE	PLECHY WIELOKOMÓRKOWE

6. Które z podanych zdań dotyczących gleby jest fałszywe. Właściwą odpowiedź zaznacz **X**.

- A. Rodzaj gleby zależy od skał występujących w podłożu, roślin rosnących na powierzchni oraz temperatury i opadów, które wpływają na rodzaj roślinności.
- B. Bielica to mało żyzna gleba o jasnym zabarwieniu, której cechą charakterystyczną jest obecność między dwiema ciemniejszymi warstwami warstwy przemytego piasku.
- C. W Polsce na piaskach polodowcowych powstały gleby bielicowe.
- D. O tym, czy gleba jest żyzna nie decyduje ilość zawartej w niej wody i powietrza.

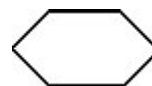
7. Wybierz i zaznacz znakiem **X cztery** zdania zawierające cechy charakterystyczne dla grzybów.

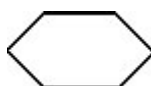
- A Grzyby nie należą do ani świata roślin, ani do świata zwierząt.
- B. Grzyby rosną najczęściej w środowiskach suchych i nasłonecznionych.
- C. Grzyby są cudzożywne.
- D. Grzyby są samożywne.
- E. W budowie grzybów wyróżniamy korzeń, łodygę i liście.
- F Grzyby rozmnażają się przez zarodniki.
- G. Grzyby nie mają w komórkach chlorofilu.

8. Wpisz w kwadrat literę **P**, gdy zdanie jest prawdziwe, a literą **F**, gdy zdanie jest fałszywe.

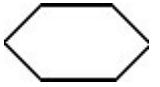
- A. Obszar, z którego do rzeki głównej spływają wszystkie jej dopływy nazywamy działem wodnym.
- B. Kanał Bydgoski łączy dorzecza Wisły i Odry, a Kanał Augustowski łączy dorzecza Wisły i Niemna.
- C. W Polsce istnieje ponad 100 jezior sztucznych, których zadaniem jest gromadzenie nadmiaru wód rzecznych.
- D. W Polsce istnieje 5 dużych obszarów bagiennych w dorzeczach Biebrzy i Narwi.

9. Zaznacz **X** szereg, w którym są tylko mieszaniny jednorodne.

- A. Powietrze, woda z octem, woda z olejem
- B. Powietrze, mosiądz, brąz
- C. Woda z solą, kakao, woda z opiłkami żelaza
- D. Woda z cukrem, brąz, woda z olejem

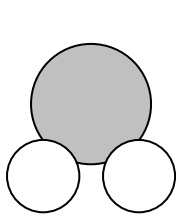

10. Uzupełnij zdania. Wpisz w miejsca kropek nazwy procesów zmiany stanów skupienia jakim podlegały opisane substancje.

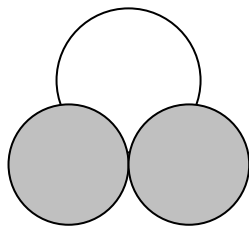

- A. Hutnicy, chcąc wykonać odlew, podgrzewają ołów do temperatury 327°C. Proces ten nazywamy .....
- B. Zimą, gdy powietrze przesycone jest parą wodną, na drzewach osadza się szadź. Proces ten nazywamy .....

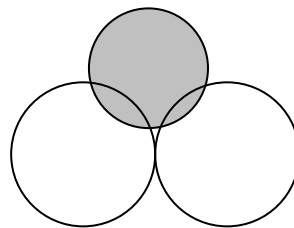
11. Który rysunek przedstawia model budowy dwutlenku węgla? Właściwą odpowiedź zaznacz **X**.

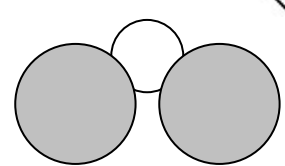
A.

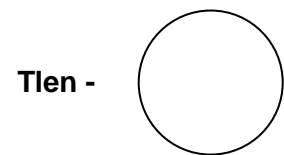
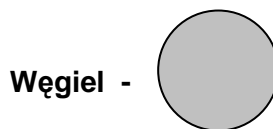
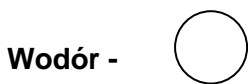
B.

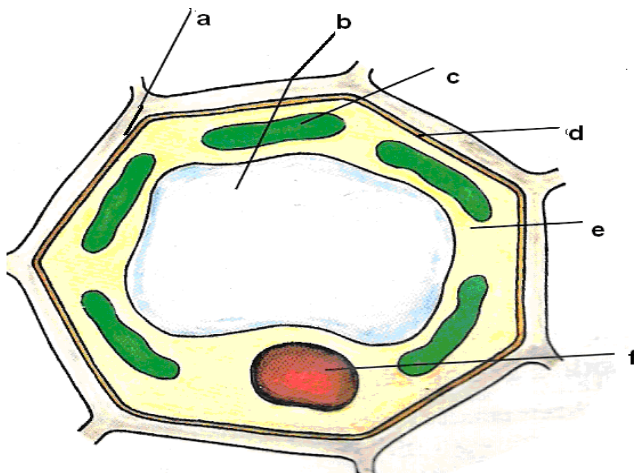
C.

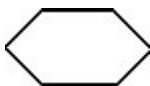
D.

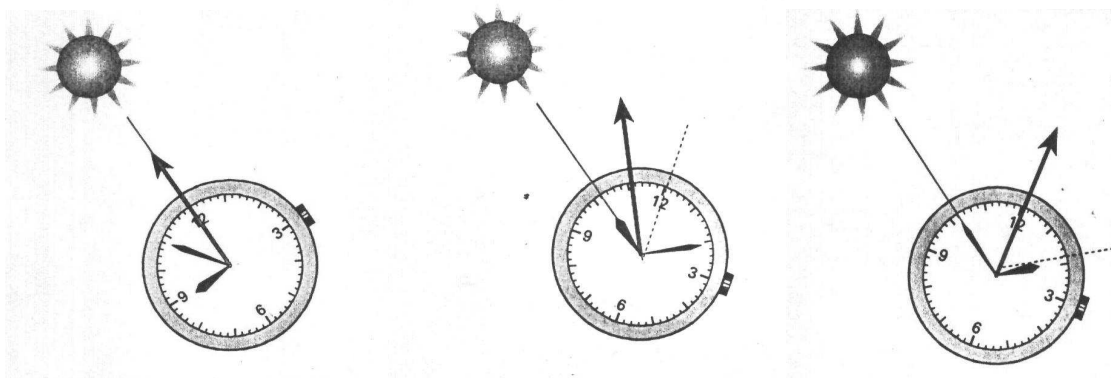
12. Poniższy rysunek przedstawia komórkę roślinną. Rozpoznaj i podaj nazwy wskazanych elementów budowy komórki.

a	
b	
c	
d	
e	
f	

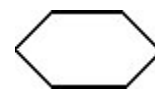
13. Spośród trzech rysunków wybierz i zaznacz **X** ten, który przedstawia prawidłowy sposób wyznaczania kierunku północ – południe.

A.

B.

C.

Źródło: Na podstawie I. Majcher – Przyroda – Operon Gdynia 2010 str.23

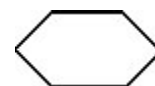
14. Dopisz nazwę krainy, do której udasz się aby zobaczyć:

- A. Jaskinię Raj .....
- B. Jaskinię Mroźną .....
- C. Śnieżkę .....
- D. Sosnę limbę .....
- E. Lublin .....
- F. Przełom Dunajca .....
- G. Morskie Oko .....
- H. Grotę Łokietka .....
- I. Łysicę .....
- J. Tarnicę .....

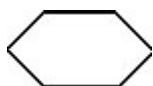

15. Składniki pokarmowe pełnią ważne funkcje w organizmie. Przyporządkuj do składnika pokarmowego oznaczonego cyfrą pełnioną funkcję oznaczoną literą.

Składnik pokarmowy	Funkcja w organizmie
1. Woda	A. Ważny składnik budulcowy i regulujący, niezbędny do budowy kości i zębów.
2. Sole mineralne	B. Regulują procesy zachodzące w organizmach żywych, występują szczególnie w warzywach i owocach.
3. Tłuszcze	C. Główne źródło energii, zawarte głównie w produktach pochodzenia roślinnego.
4. Białka	D. Ważny składnik żywych organizmów, przenoszący składniki odżywcze.
5. Cukry	E. Główny składnik budulcowy, szczególnie potrzebny w okresie rozwoju organizmów.
6. Witaminy	F. Bogate źródło energii, występuje także jako materiał zapasowy.

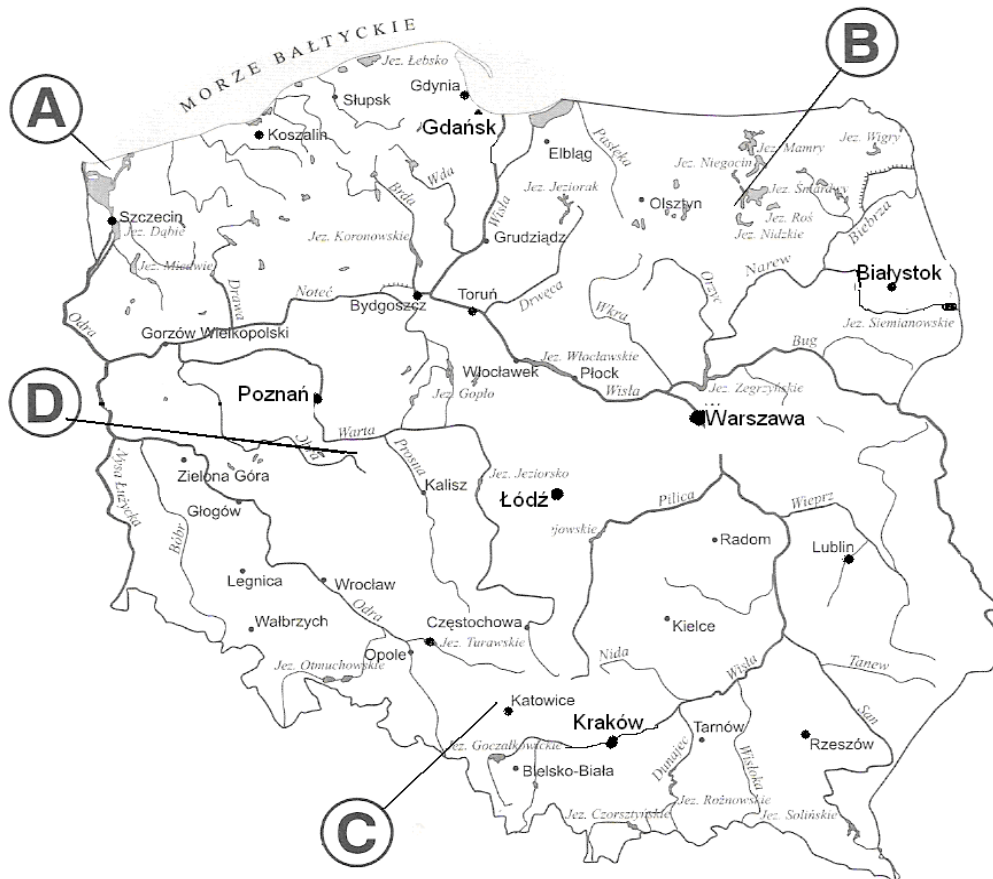
1..... 2..... 3..... 4..... 5..... 6.....

16. Na mapie Polski oznaczono literami różne obiekty geograficzne. Rozpoznaj je i wybierz spośród podanych ich nazwy, a następnie odpowiednio zapisz.

Wyspa Wolin, Mierzeja Helska, Mierzeja Wiślana, Wyżyna Lubelska, Sudety, Tatry, Wyżyna Krakowsko-Częstochowska, Pojezierze Mazurskie, Pojezierze Pomorskie, Nizina Wielkopolska, Nizina Mazowiecka, Wyżyna Śląska.

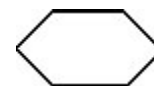
- A. ....
- B. ....
- C. ....
- D. ....

Źródło: Geograficzny atlas świata - PPWK Warszawa 1995

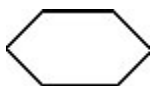
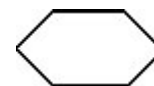
17. Co jest cechą wspólną mszaków i paprotników? Właściwą odpowiedź zaznacz X.

- A. Wytwarzanie dużych ilości zarodników.
- B. Posiadanie pastorołowato zwiniętych liści.
- C. Wytwarzanie nasion i owoców.
- D. Posiadanie korzeni i kłączy.

18. Które z poniższych zwierząt jest symbolem Białowieckiego Parku Narodowego? Właściwą odpowiedź zaznacz X.

- A. Żubr
- B. Mewa
- C. Kozica
- D. Bielik

19. Przeczytaj uważnie poniższą informację. Jakich lasów dotyczy opis? Poprawną odpowiedź zaznacz znakiem X.

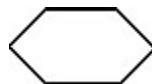
Występują wzdłuż strumieni, w dolinach rzecznych, nad brzegami jezior i wszędzie tam, gdzie jest bardzo wilgotno. W lasach tych rosną: topole czarne, jesiony, olchy czarne i wierzby. Duża wilgotność podłoża sprzyja rozwojowi wielu roślin. Lasy te często są zatapiane przez wody z topniejącego śniegu.

- A. Lasy łąkowe.
- B. Lasy bukowe.
- C. Lasy łęgowe.
- D. Lasy topolowe.

20. Gnomon służy do wyznaczania kierunków geograficznych. Jaki jest cień gnomonu w południe słoneczne na półkuli północnej? Poprawną odpowiedź zaznacz znakiem X.

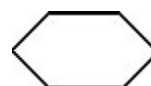
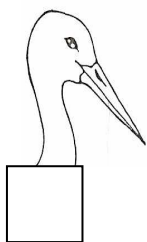
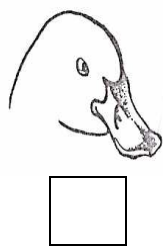
- A. Najdłuższy i wskazuje północ
- B. Najkrótszy i wskazuje południe
- C. Najdłuższy i wskazuje północ
- D. Najkrótszy i wskazuje północ

21. Uczniowie planując trasę wycieczki skorzystali z mapy. Dokonali pomiarów długości trasy na mapie. Wyniosła ona 10 cm. Z przewodnika turystycznego wiedzieli, że w rzeczywistości jest to 25 km. Jaka była skala mapy? Oblicz i zapisz odpowiedź.

.....
.....
.....

22. Na rysunkach przedstawiono dzioby czterech ptaków, które żywią się różnym pokarmem. Do podanych rysunków dobierz odpowiedni pokarm, wpisując w ramki właściwe litery.

Źródło: Atlas zwierząt PWN – Warszawa 2001

- A. Rzęsa wodna, małe zwierzęta wodne.
- B. Myszy i inne gryzonie.
- C. Żaby, owady występujące na łące.
- D. Nasiona, dżdżownice.

23. Do surowców wtórnych zaliczamy:

- A. Szkło, baterie, papier, plastik,
- B. Olej hydrauliczny, szkło, puszki aluminiowe, świetlówki,
- C. Szkło, papier, puszki aluminiowe, plastik,
- D. Przeterminowane leki, baterie, świetlówki, papier.

